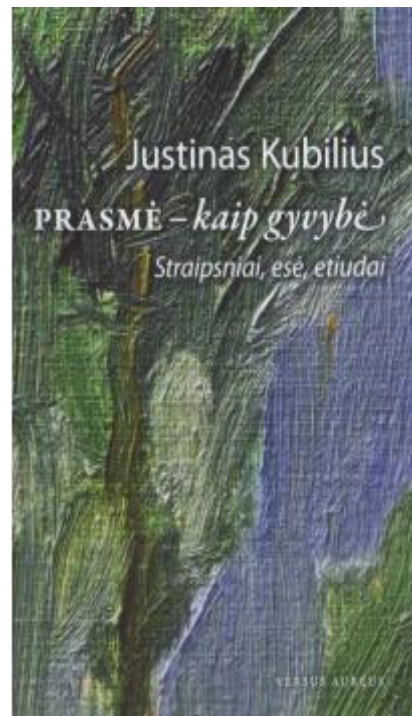

prasmę tarsi iš kalbinės distancijos. Ir žemaitiškai rašo iš sąmoningo pasirinkimo. [...]

J. Kubiliaus knygą „dā dongou nematont, bet žemē ju žėnont“ galima įsigyti elektroninėse parduotuvėse www.patogupirkti.lt, www.knygos.lt, Vilniaus knygynė „Akademinė knyga“ (Dominikonų g. 5), Regionų kultūrinių iniciatyvų centre (užsakymai priimami adresu zemaiciu@gmail.com).

Šiame žurnalo numeryje (p. 40–42) – keletas fragmentų iš Justino Kubiliaus knygos „dā dongou nematont, bet žemē jau žėnont“.

Parengė Virginijus Baranauskas

J. Kubiliaus knygu „Tėvas: nerimo formos“ ir „Prasmė – kaip gyvybė. Straipsniai, esė, etiudai“ viršeliai

KOBĖLIOS JUSTĪNS

Kobėlios Justėns – poets, pruozininks, literatūras kritėks. Gėmė 1954 m. lapkrėstė 2 d. Skouda rajuona Kernū kaime. Muokies Daukšėius, Skouda Proncėškaus Žadeikė vėdorėnie muokėkluo. 1978 m. pabėngė Vėlniaus universiteta Fėluoluogėjės fakolteta. Pu tuo vėinus metus muokėjuoja Skouda rajuona Barstėtiu vėdorėnie muokėkluo, vuo paskiau isėkūrė Vėlniou. Metus padėrbė Fėluosuofėjės, sociuoluogėjės ėr teisės institutė, 1980 m. isėdarbėna leidėkluo „Vaga“, tėn daug metu redagava kningas.

Eilieraštius raša nu muokėklas laikū. Pėrmūsius kūrėnelius paskelbė Skouda rajuona laikraštė „Mūsū žodis“. Žemaitėškā eilioutė, raštė pruožo pradiejė žemaitiu kultūrėnė atgėmėma metās. Raša poemas, eilieraštius istuorėniem temuom, recenzou gruožėnės literatūras kningas. Vėns ėš pėrmūju žemaitėškā paraštū, paskelbtū ė platiausė žėnuomu anuo kūrėniū – eilieraštū ciklos „Žemaitiu kapalė“.

2001 m. J. Kubėlios ėšleida sava poezėjės kninga „Tėvas: nerimo formos“. Anou litera-

tūras specelistā ivardėjė kāp vertinga ė savėta medėtacėnės lirėkas leidėni, atkreipdamė skaitėtuoju diemesi i svarbi anuos skėrio, katrame ė paskelbtė žemaitėškā paraštė eilieraštė.

2011 m. solaukiem ė kėtuos J. Kobėliaus kningas – fėlosuofėniu straipsniu, etiudu, esė rinkėnė „Prasmė – kaip gyvybė“ (ėšleida „Versus Aureus“). Ana, anonsoudama tou kninga, rašė:

„Literatūros pasaulyje Justino Kubiliaus pavardė žinoma kaip gabaus literato, poeto (prieš kelerius metus išleistas poezijos rinkinys), daugelio kūrėnių recenzento, palydėjusio į pasaulį ne vieną Debiutų serijos knygą. Ši straipsnių, esė, etiudų knyga – tarsi visos literatūrinės ir kūrybinės partirties apibendrinimas, sudedant į vieną visumą įvairiu laiku publikuotas medžiagas ir pateikiant skaitytojams. Prasmė – kaip gyvybė tai veikiausiai įsivaizduojamas mąstymo apie pasaulį, žmogų ir jo kūrėnius horizontas, vertybinė nuostata ir laikysena, galiausiai – gyvybės adoracija ir gynryba, kartu gynyba dvasios, tokios gyvos, mįšlingos,

(Nukelta i 40 p.)

(Atkelta iš 39 p.)

efemeriškos, neretai niekinamos, tačiau tokios niekam neišvengiamos. J. Kubiliaus kūrybiniam braižui būdingas mąslumas, filosofinė minties raiška, tyrinėtojo troškimas smelktis į gelmę, savotiškas kūrybos absoliuto pripažinimas: „Vis pasitvirtindavo negailestinga tiesa: kaip, regis, nuolat keisdamasis, negali pasikeisti iš esmės – visi, matyt, turime savąjį suvokimo ir gyvenimo kodą... Sunkiai pakeičiamą savojo mąstymo likimą. Vis dėlto viena galėčiau paliudyti nepa-neigiamai: tik kartu su autoriais ir su jų kūrinių galėjau suprasti ir tai, kas esu aš pats, kaip galvoju ir ką jaučiu. Kūriniai yra ne tik sukurti žmogaus – jie kuria ir kitą žmogų. Žinoma, ne vien kūriniai...“

Knyga turtinga ir turininga, atverianti gilius mąstymo klodus įtaigiu ir vaizdingu žodžiu, ryškiomis intonacijomis, paperka neabejingumu aplinkai ir gebėjimu į viską žvelgti būtiškąja prasme, iš visumos perspektyvos.“

J. Kobėliaus poezijės ir išspausdinta ę savaitraštie „Literatūra ir menas“, poema „Karlaičius“ – žurnalė „Nemunas“, ivairiūs kėtūs laikraštiiūs ę žornalūs, kninguos „Poezijos pavasaris“, žemaitėškas poezijės rinktėnie „Sava muotinu kalbo“ (Vilnios, 1998 m.), „Žemaičių kalba ir rašyba“ (Šiaulė, 2017), Žemaitiu gruožėnės literatūra antuoluogėjuo „Žemaitė = Žemaičiai“ (Vilnios, 2018 m.), „Blezdingas preaskleid žeidus“ (Skouds, 2019 m.) ę kt.

J. Kobėlios gėven Vilniu.

KOBĖLIOS JUSTĪNS. Kningas „dā dongou nematont, bet žemė jau ženont“ fragmentā

VI stacėjė. Ožmėršteis valonda

...vėn rūp parvažiavos nuėtė i senouji mamūnės gėvenėma. Kas tēp trauk – jug vėsus krūmalės, žuoliam apaugės, koukuozu čiesās šiferio parkluotās, dabā vieju jau nuplieštās stuogās, atsėloposiuom truobuos pieruom; tiktās klietė dā laikuos, liguo sakīdama sava stuorās 1889 metu roustās – čė bova didilis, sunkos, žmuoniū ę vėskuo pėlnus gėvenėms.

...rakėno muotinas idouto sunkio kaltėnio rakto truobuos duris, preminie lėpo trepiem ę nogara atkelo dungti – priš akis dėdėliausis muolė kamėns, pastuogies ęlsas vėsė anū rakondā, nuočinas, lobu vėdorie – grūdū mėigas, auliū magazinā so kuoriū riemās, dā kvepontės vaško... Šėik tėik nejauko – liguo būtiuo i svetėma laika ilindės, isivuo-gės... Pu kuojiem spaliūs kažėn kas trakšteliėjė, pakelo – lėnū braukto-vė. Kas duo lėngvoms, skiaustoms, ronkėnas truopnoms!

Tievs, papunis, vuo gal ę Jūzapa Proncėškos:

Atėkėt
i puomietė vėsė,
katrėi esat prisidiejė darbās,
sunkė valonda goudė, katrėi,
marams ę karams pasibėngos,
glaudieties, karto kintiejuot,
tėkuot pri ronkas,

dalgė,
i sukėlėma
diel laisvės ę žemės,
musintās, jau nebėsėt,
nebspindiesėt saulie
pri Darbienu,
dabā
vuobilies mėrkstat,
gėrgždat pastuogies ikabintė,
rūdiejėt ę nebnuorėt
ož svetėmus mėrtė,

spragėlā,
kuo nusimėnė,
kuo galvelės nukabėnė

spraudaties i rejės kertė,
nebijuokėt – nieks nebjims
rekrūtās i muziejo,
atmėnat,
kāp dūzgiat,
kāp zvimbiet,
īsoktė vaikiu ronku,
kāp rugi mušiet
par stėibus,
par varpas, par galvas,
bet mėrtėnuos kaltėis
ę čė neveizo –
vėskas bova diel dounas,

kėrvė,
kaltā ę groužtā,
ablė, leistovā, skaptā,
pjūklā, siaurėijė pjūklelė,
kāp jūs apsėleiduot,
atšėpuot,
bėjuoties ronku
ę vėn i vazaunė lendat,
a ni sarmatas nebtorėt,